

En stor dag !

Onsdag 14. mars ved 22-tiden ble hele Oslo rystet av en voldsom eksplosjon. Det var statsbanenes hovedstyres bygning på Jernbatorget som sprang i luften. Det meste av den store bygning styret sammen, og i den del som stod igjen, var kontorene totalskadet. Det tjener sabotørene til åre at ingen norske omkom; 7 tyskere ble derimot funnet døde i ruinene. I hovedstyrets bygning hadde det tyske Transportkommandantur sine kontorer. Herfra ledet og dirigerte tyskerne hele togtrafikken i Norge, også det lille som er igjen av de sivile transporter. Fra denne bygning administrerte O.K.:s troppeevakueringen fra Norge og her ble de skumle planer lagt for raseringen av våre skoger for å holde denne evakuering i gang. Fjernelsen av Jernbatorget 8/9 rammet tyskerne i deres militære sentralnervesystem og vil skape store forvirringer og forsinkelser i deres disposisjoner og fremtidige planer.

Samtidig med denne dristige aksjon ble det i løpet av natten foretatt en rekke angrep mot Østfoldbanen, Vestfoldbanen og Sørlandsbanen - de tre baner i Sør-Norge som tyskerne har benyttet til evakuering av tropper og materiell. Utskipningen har som bekjent i den senere tid hovedsakelig gått over Moss, Fredrikstad, Larvik og Arendal. Her er en oversikt over aksjonene: Larvik - bru over Lågen, Kjøse - Bårugbrua mellom Kjøse og Eikenes, Åshaugen mellom Galleberg og Sande 7 sprengninger, Råstad sprovekster sprengt, Stokke alle veksler undtatt 1 sprengt, Kjelle tog veltet, Tønsber 4 veksler og sporskiftelytte med stillverk sprengt, Skoppum sprengning på tomt og veksler, Baråker 1 veksler ødelagt, Nykirke veksler ødelagt, Svart husbrua mellom Drangedal og Meslandsvatn, 33 sprengninger mellom Sagrenda og Meheia, overgangsbru og noen master ødelagt ved Vestfossen, strømløst Ski-Sarpsborg, Ski 2 lokomotiver pluss 1 traktor og lokomotivstall ødelagt, 2 skinner ved Ås, Vestby skinnegang ødelagt ved Hølan, Kjøreledning mellom Moss og Kambo, Onsøy begge veksler og mast, Tomter bru ødelagt og flere andre sprengninger, Veksel og master sprengt ved Råde, veksler ved Sæner, 2 lokomotivsvingskiver, vannstender, veksler og skinnelager ved Ås, 5 sprengninger ved Fredrikstad, 1 bru ødelagt mellom Ås og Vestby, 1 lokomotiv sprengt ved Sarpsborg, vestre linje ufarbar mot Oslo, Ise veksler sprengt, Skjeberg veksler og 3 underganger.

Følgen av disse aksjoner var fullstendig stans i flere dager. Trafikken på Østfoldbanen er etterhvert kommet i gang igjen, men bruddene på Vestfold- og Sørlandsbanen er så alvorlige at reparasjonsarbeidene ventes å ta lang tid. Tyskernes og quislingenes presse har reist et ramaskrik mot hjemmestyrenes flotti utførte og resultatrike angrep mot transportlinjene. Det er selvfølgelig ikke til å undgå at jernbanesabotasje også må ramme norske transporter, men hensynet til disse må nå tre mer i bakgrunnen. Vår viktigste oppgave idag er å bidra til hurtigst mulig slutt på krigen. Tyskerne har ennå 200 000 mann i Norge. Det er vår plikt å gjøre alt og ofre meget for at disse tropper ikke skal nå komfrontene i Tyskland. Idag teller hver mann, hver kanon, hver bil for tyskerne. Det er og så av den aller største betydning for oss at tyskerne ikke kommer ut av landet innen krigen i Tyskland er slutt. Erfaringene fra andre land og fra Finnmark sier oss at får tyskerne trekke seg ut av Norge innen hovedoppgjøret, vil de "finnmarkisere" hele vårt land. Tyskerne har for lenge siden planlagt sprengning av våre kraftstasjoner og industrianlegg, og de driver hver dag de mest systematiske forberedelser til dette uhyggelige arbeid.

Hjemmestyrenes korte melding fra denne store dag lyder: "Som et led i aksjonene for å stanse tyske troppetransporter ble hovedkvarteret for den tyske jernbaneadministrasjon på Jernbatorget ødelagt ved sprengning onsdag 14. mars kl. 21.45. Skaden var total. Ingen nordmenn ble drept.

Samtidig ble det foretatt en rekke aksjoner mot Østfoldbanen, Vestfoldbanen, og Sørlandsbanen.

Etter at den store flytekranen for lokomotiver ble ødelagt under bombeangrepet mot Horten hentet tyskerne opp en ny kran fra Moss, hvor det lå en båt lastet med lokomotiver og ventet, Kranen ankom 9. mars og ble senket 10. om kvelden.

Onsdag 14. mars om formiddagen hentet en patrulle fra hjemmestyrene arkivet for borgervakten i Folkets hus."

- 0 -

UKEN SOM GIKK (15. - 22. mars)

En ny stor triumf har de allierte styrker vunnet på vestfronten ved omfatningen og opprullingen av det tyske forsvar i Saar-området og Pfalz. Den tyske motstand vest for Rhinen er brutt fullstendig sammen også i denne sektor, og spørsmålet er bare hvor store deler av styrkene som kan redde seg over elva, utsatt som de er for voldsomme allierte flyangrep i det gode været og for overraskende framstøt av panserkiler. Når dette skrives, holder tyskerne bare et smalt område mellom Ludwigshafen og det franske grensekne; når dette leses er det sannsynlig at de allierte har rensert opp også her, og står ved Rhinens vestbredd fra den sveitsiske til den nederlandske grense.

Operasjonen som er gjennomført på et minimum av tid, var lagt opp som en stor omfatning. Etterat Rhinens vestbredd var rensert ned til Koblenz, dannet den tyske front langs Mosel, Saar og franskegrensen et tammelig dypt og utsatt franspring, og de allierte kunne uten opphold begynne likvideringen av det. Fra nord angrep general Pattons 3. amerikanske armé over Mosel i begynnelsen av forrige uke, og etter å ha sikret sine bruhoder, støtte hans berømte panserdivisjon fram til Bingen-Krauznach-området, hvorfra de spredte seg vifteformet ut mot øst og sør. En kolonne gikk mot Mainz og fortsatte i lyn tempo sørover langs elva til Worms og Ludwigshafen, en annen støtte rett sørover mot Kaiserslautern.

Samtidig angrep general Patch 7. amerikanske armé på Saarfronten og i samarbeid med De la Tressignys 1. franske armé - i avsnittet mellom Saar og Rhinen. I løpet av forbløffende kort tid oppnådde disse styrker å bryte igjennom Vestvollen på et dusin steder, og kunne sette inn en støt-kile nordover som den 21. fikk kontakt med Pattons styrker ved Kaiserslautern. Dermed var Saar-området omringet og erobret, og de siste tyske stridskrefter som ikke var avskåret, ble jaget tilbake over Rhinen.

Resultater og perspektiver. Den raske gjennomføring av den store operasjon illustrerer på en drastisk måte hvordan det relative styrkeforhold er forskjøvet i vest i løpet av de siste 6 uker. Riktignok var slaget i og for seg avgjort idet Patton forserte Mosel og dermed hadde utflankert Vestvollen mellom Karlsruhe og Trier, slik at tyskerne ikke hadde noe valg, men bare måtte søke å redde hva som reddes kunne under stort sett oppholdende strider; og dypest sett er naturligvis seieren i Saar-Pfalz en refleks av den store seier for 14 dager siden lengre nord, hvorved tyskernes nordflanke, Mosel-linjen, ble utsatt for opprulling. Ikke desto mindre er den hurtige seier et nytt belysende trekk i bildet av den stadig mer svakkede tyske motstandskraft. Den tyske hær har ikke lenger øve til å gjennomføre strategiske motoffensiver, men har helt latt initiativet gå over til de allierte, ja den har tydeligvis overhodet vanskelig for å gjennomføre mer kompliserte bevegelige operasjoner. Dels er det en følge av mangelen på tilstrekkelige reserver, dels skyldes det troppenes reduserte kvalitet ("Volksturm" her vist seg å være en militær fiasko), dels er bevegeligheten sterkt nedsatt som følge av mangel på bensin, olje og rullende materiell, dels endelig virker den totale allierte overlegenhet i luften lamende på de tyske disposisjoner, i frontlinjen som i etappen.

Det sto omkr. 80 000 tyske tropper i det erobrede område, og av dem er hittil minst 30-40 000 tatt til fange, de fleste i løpet av de siste par dager. Tallet er forholdsvis meget høyt, og tyder på enten at tyskerne er blitt fullstendig utmanøvrert eller på at moralen begynner å svikte. Foruten at således betydelige tyske styrker er satt ut av spillet og store mengder materiell er erobret, har tyskerne mistet Saar-området med dets viktige kullefer, etter erobringen av Øvrerschlesien den eneste større kullforekomst ved siden av Ruhr. Når derfor Ruhr faller, vil allerede kullsituasjonen meget snart gjøre stillingen prekær for den tyske industri. Det er også meget viktig at de allierte nå definitivt er ferdige med Vestvollen og har utgangstillinger for en overgang over Rhinen også i dette sørligere avsnitt, hvor de operative muligheter er større enn noe annet sted sør for Köln-Ruhr-avsnittet. Naturligvis kan man ikke vente at de allierte straks kan være ferdige til å ta spranget over Rhinen også her, men allerede den trussel som ligger i oppmarsjen mellom Mainz og franskengrensen må binde de forhåndenværende tyske styrker på denne front.

Slaget om Rhinen er etter alt å dømme meget nær forestående. Det later til at Montgomerys forberedelser i 21. armégruppe er praktisk talt avsluttet, og intens patruljevirkosahet i det siste sammen med store taletningsmanøvre i Ruhr-Emmerich-sektoren tyder på at timen er nær.

1. armés bruhode ved Remagen er stadig blitt utvidet og er etter de siste korrespondentmeldinger 40 km bredt og 15 km dypt. I øst er autostraden Köln-Frankfurt avskåret, men formodentlig er amerikanernes fremstøt i denne retning først og fremst å oppfatte som en flankesikring, idet hovedvekten legges på bestropelesene i nord for å bryte igjennom til Köln-sletten; det er vesentlig i denne retning en offensiv ut fra dette tilfældige, gratis bruhode kan få operativ betydning, bortsett naturligvis fra at det binder betydelige tyske styrker. Det er imidlertid oppsiktsvekkende og nok et tegn på tysk svakhet at det ikke har vært mulig for tyskerne å sette inn noen virkelig motoffensiv mot det første bruhode øst for Rhinen, noe de om ikke annet så sikkert av hensyn til moralen må ha vært sterkt oppfordret til, men som de enten ikke har hatt disponible reserver for eller er blitt hindret av den overveldende allierte flyinnsats i å gjennomføre.

Østfronten byr i trykklippet ikke på begivenheter av særlig stor interesse; sannsynligvis akkumulerer russerne fremdeles krefter til den nye store offensiv mot Oder-Neisse-linjen, som utvilsomt skal koordineres med de vestalliertes Rhinovergang.

Imens gjøres det kraftige bestropeleser på nordflanken for å likvidere de siste tyske stridsgrupper der. Kolberg er rensset, slik at russerne nå behersker hele kystlingen mellom Stettin og Gdynia. Altdama og det tyske bruhode på Oders høyre bredd like sørøst for Stettin er falt, og ved Danzig og Gdynia er russerne trent inn i de indre forsvarsverker. I Königsberg-sektoren er de tyske styrker kløvd i to ved et russisk fremstøt til Frisches Haff 16. mars; også her later det til at kampene går mot sin slutt. Det samme er tilfældet i Breslau.

Tyskerne melder om en kraftig russisk offensiv i Bakhony-skogene mellom Balaton og Donau; russerne er foreløbig tause. Om denne offensiv først og fremst er å oppfatte som et mottrekk mot den berøkte tyske offensiv sør for Balaton eller er et ledd i årgjerrigere planer mot Tsjekkoslovakia eller Wien-linjen og Østerrike, er det ennå for tidlig å danne seg noen mening om. Den ifølge tyske meldinger økte kampevirkosahet i Retibor-sektoren og foran Horavka Ostrova kan tyde på at det er hensikten å falle inn gjennom Oder-, Morava- og Vah-deltaene for å gjennomføre en knipetangsoperasjon mot Slovakia og senere rykke inn i Mähren og Böhmen, men det er et spørsmål om kreftene strækker til også for et slikt foretagende når slaget om Berlin og Sentral-Tyskland formodentlig om ikke lenge setter inn.

Det fjerne østen har heller ikke budt på sensasjoner i siste uke, men det knytter seg ganske stor interesse til det sjø- og luftslag som er utkjempet i nærheten av Iwojima, og hvor 15 japanske krigsskip fikk en hard medfart, 6 lasteskip ble senket og 7 skadet, mens japanerne mistet 475 fly. Amerikanerne er rykket det japanske moderland inn på livet nå, og slag-

ene mot dets svinnende fly- og flåtereserver er meget fælølige.

Hele Iwojima er nå på amerikanske hender, og på Filippinene har MacArthur styrker god framgang på Mindanao hvor de gikk i land for 14 dager siden, og har rensset flere mindre øyer. I Burma har britiske styrker rensset Mandalay.

Krigen i luften. 2000 tunge bombefly fra vest slipper nå hver dag sin ødeliggende last over Tysklands rustningsfabrikker, oljeraffinerier og kommunikasjonslinjer. Tusener av middelstore bombefly og jagerbombere angriper natt og dag de tyske tilførselslinjer og troppetransporter på vestfronten. I 30 netter på rad har Mosquitoes bombet Berlin med 2 tons bomber. Fra Italia går daglig ca. 1000 tunge bombefly mot Sentral-Tysklands kommunikasjon til støtte for den russiske oppmarsj i Ungarn og Schlesien. I Nord-Italia har all. fly blokkert Brenner-linjen i 50 døgn. På østfronten står Luftwaffe i en ulik kamp mot det mektige russiske flyvåpen som er overlegent både i antall og kvalitet. Over Østersjøen jager de russiske flygere tyskerne: evakueringskip fra Øst-Prussen. I Burma har all. flygere hatt sin store andel i den senere tids gode framgang. Over den 2300 km lange sjøstrøking fra Saipan sender de amerikanske superfestninger, nå uantastet av japanske jagerfly fra Iwojima, mot det japanske moderland, hvor de under 5 angrep i løpet av 8 dager har kastet 5000 tonn grunnbomber mot Japans største byer og viktigste rustningsfabrikker. Den amerikanske marines hangarfly har i 2 dristige angrep i denne uken rettet ødeleggende slag mot japanske havner og tirsdag skadet admiral Mitchers fly 15. Jap. krigsskip mens de lå "trygt" for anker i det s.k. Japanske innhav.

Parallellt med det all. flyvåpens voldige masseinnsats går det tekniske framskritt. Nye metoder for angrep, formasjonsflyging, jagerforsvar og bombekasting utvikles stadig. 14. mars kastet britiske Lancastermaskiner for første gang RAFs nye 10 tons bomber mot Tyskland. Maskinene var de store viadukter ved Bielefeld og Arnsberg. En rekke brospenn ble blåst bort. Ødeleggelsen av disse viadukter, som er viktige ledd i forbindelsen Ruhr - Midt-Tyskland, går inn i de alliertes plan for avskjæring av kulltilførselen fra Ruhr. Den nye 10 tons bomben er det frykteligste våpenet verden hittil har sett. Bomben er 8 meter lang og over 1 meter i diameter. Den forener stor gjennomslagskraft med enorm sprengkraft over et vidt område. Noen ganske få av disse giganter kan planere en temmelig stor by. 10 tons bomben forårsaker like stor ødeleggelse som 100 V1 eller V2, hvis sprengladninger veier 1 tonn. Detonasjonsvirkningen øker nemlig ikke proporsjonalt med vekten, men kvadratisk. Lancastermaskinene, som legger disse 10 tons egg, er nødvendigvis spesielt innrettet. Det tar 6 mann halvannen time å feste jettebomben i flyets buk. En flyger som var med under det første taktet mot Bielefeldviadukten, beretter at maskinen "hoppet" 500 fot i været da flyet ble befrikket for den store last.

Mens de alliertes krigspotensial øker og de allierte armeer innsnevrer Hitlers landområder, retter de all. flyvåpen denne våren sannsynligvis de siste lemmede slag mot selve det tekniske og industrielle grunnlaget som den tyske krigsmekt bygger på. General Eisenhower gav tirsdag all. tyske og utenlandske arbeidere i Ruhr en advarsel om å forlate området. Ruhr er nå krigsområde og vil bli bombet som sådant, meldte den all. oversterkommanderende, og alle som blir der, utsetter sitt liv for fare på en risiko. Rådet, å forlate Ruhr, synes å være et godt råd.

Ukens viktigste flyangrep: Mars 15. Kraftig RAF nattangrep mot tyske troppekonsentrasjoner og militære opplag i Zweibrücken og Homburg. 1350 tunge am. b. + 750 j. kaster 650 tons bomber mot D:K: i Zossen, 30 k. s.f. Berlin og 650 tonn bomber mot skiftetokter i Oranienburg. Tunge RAF angriper bensolfabrikker i Bottrop og Kastrup Rauxel. Lancasters kaster 10 tons bomber mot Arnsberg viadukten v.f. Ruhr. Fra Italia bombes Rottland oljefelt ved Dresden og oljefelt Wien. Mars 16. Kraftig RAF nattangrep mot Hgan, oljeraff. i Wiesburg og 2 bensolfabrikker ved Mannheim Erfurt. Br. b. bomber Nürnberg og Würzburg. Taktiske styrker ødelegger 1200 j.b.vogner og kjøretøyer vestfronten. Fra Italia bombes 3 oljeraff. i Wienområdet for 5. dag på rad og j.b.mål i Arnstetten. Mars 17. 1300 tunge am. b. + 750 j. angriper oljefelt i Bohlen og Rottland, bensolfabri-

i Möblitz, tankfabrikker Hannover og skiffetokter Münster. Eskorterte Lancasters bomber 2 bensolfabrikker i Ruhr. Mosquitoes setter i brann 5 skip ut enfor Alesunds havn. 300 B29 kaster 2500 tonn brannbomber mot Kobe uten tap. 100 B29 fra India bomber bensinopplag i Rangoon uten tap. Mars. 18. 1300 tunge am. b. + 700 j. kaster 3000 tonn bomber under krigens største degangrep mot Berlin, hovedmål: Schlesischer og Nord Bahnhof, Rhein-Weich Borsig i Tegel og tankfabrikk i Henningsdorf også angrepet. Eskorterte Lancasters angriper 2 bensolfabrikker i Ruhr. 80 Typhoonfly angriper general Blaskowitz hovedkvarter og 64 Typhoonfly general Christiansens hovedkvarter på den n. vestfront. Store styrker am. hangarfly bomber flyplasser på Kiushiu. 300 B29 fra Saipan kaster 2000 tonn br. bomber mot Nagoya. Mars 19. Kraftig RAF nattangrep Witten og Hanau. Lancasters kaster 10 og 5 tonns bomber mot Bielefeld og Amsberg vinduktene. 1200 tunge am. b. angriper flyplasser i V-Tyskland og ind. mål i Tena n.v. Taktiske styrker 7000 utfall i vest, 1500 biler, 200 lok. og 3000 jt. vogner øst for eller skadet. Fly fra Italia kaster 2000 tonn bomber mot skiffetokter n.f. München. St. styrker am. hangarfly bomber Kobe og flåtestasjonen Kure. Mars 20. Store styrker RAF b. angriper Recklinghausen og Hamm. Eskorterte am. b. mot Blom & Vosse ubåtverfter i Hamburg og 2. el Jeraff. i Schleswig-Holstein. Mars 21. Tunge RAF b. bomber om natten el Jeraff. i Holstein og Böhlen. 1300 tunge am. b. + 700 j. angriper 9 flyplasser i NV-Tyskland og tankfabr. i Plauen. Lancasters bomber el Jeraff. i Bremen og ødelegger Amberganbrua over Weser ved Bremen med 10 tonns bomber. Tyskernes største bensinlager på nordfronten i Deventer Springer i Luftten som følge av all. flyangrep. Spitfire-eskorterte Mosquitoes retter 100% vellykket angrep mot Gestapos hovedkvarter i Kjøbenhavn. Coastal Command setter i brann mindre handelsskip og eskortefartøyer utenfor Norskekysten. 10.000 kjøretøyer satt ut av spillet av all. taktiske fly vestfronten 2 siste dager. Mars 22. Under 30 Mosquitoangrep om natten på red har RAF kastet 2000 tonn bomber mot Berlin. 1300 tunge am. b. + 700 j. bomber 9 leirer og samleplasser i Rhindalen overfor Montgomerys armeer og 5 flyplasser i NV og Syd-Tyskland. Fly fra Italia retter kraftig nattangrep mot tyske forbindelseslinjer forn Tolbuchins styrker.

- o -

Tysk fredstilbud. Det er nå offisielt bekreftet fra engelsk hold at tyskerne har hatt en fredsfølelse gjennom en av Ribbentrops folk i Stockholm. Han foreslo separatfred med vestmaktene, på basis av at de okkuperte land ble rømmet og et moderat nazustyre skulle fortsette å sitte ved makten i Tyskland. Hvis ikke tilbudet ble godtatt, truet tyskerne med å oppgi sin motstand i øst (!) slik at Tyskland ble bolsjevisert. Vestmaktene avviste naturligvis straks tilbudet og underrettet sin russiske allierte om det.

- o -

Et svar og et gjensvar.

Tyskernes svar på hjemmestyrenes vellykte slag mot kommunikasjonene var 14 nye mord. Hvis de ved denne framgangs måte har håpet å lamme motstanden, har de oppnådd det stikk motsatte av hva de håpet.

Hjemmefrontens gjensvar lot ikke vente på seg. H.L. sende ut to opprop "Kampen for Norges frihet har krevt nye ofre. Atter en gang har den nazistiske fiende tatt gode nordmenns liv til hevn for militære angrep som han ikke greide å avværge. - Våre tanker går i taknemlighet til dem som falt. De døde ikke forgjøves. Vår kampvilje er blitt hardere og vår styrke større. Hele folket er nå beredt til å bryte fiendens terror."

I den annen appell fra H.L. heter det bl.a.: Kampen i Norge er nå kommet inn i en alvorligere fase enn noengang tidligere. Fienden har slått inn på en ny linje. Etter at det i lengre tid ikke har funnet sted henrettelser og ikke flere deportasjoner til Tyskland er nå en ny terrortølge satt inn. Henrettelser og deportasjoner er gjenopptatt. Vi kan ikke se på dette uten mottrekk og svaret må bli øket kamp. Hvis fienden fortsetter på den linje han har slått inn på, vil nye kampmetoder bli tatt i bruk. Hjemmefronten er idag en kamporganisasjon, og vi kjenner fiendens svake punkter. Vi appellerer til hjemmefrontens aktive grupper og alle nordmenn. Vi må gjøre alt klart til angrep.

Gjensvaret gav seg også andre - mer lett bagripelige - uttrykk. Hjemmestyrene melder: "Natt til 19/3 kl. 3.20 gikk man til aksjon mot Mash Kelvinator, Automobilhuset, Bygdø Alle 23. Verkstedet arbeider 100% for tyskerne. Omtrent samtidig ble Mash Kelvinators hovedverksted i Hoxtholmsgt. sprengt. Rogge aksjoner var vellykket. Spesialmaskiner, ledende om lag 800 l. bilolje, flere bilmotorer, minst 25 tyske biler, samt en l. heis ble ødelagt."

I Aftenpostens offisielle tapskommunikato tirsdag morgen heter det at de tap av biler som de tyske myndigheter har lidt ved disse attentater, er blitt utliknet ved beslagleggelse av et tilsvarende antall biler. Som alle vet, tar tyskerne, uansett sabotasje, alle de biler de rekker å oppbygge og eksportere. Ødeleggelse av tyske biler og de verksteder som hovedsakelig arbeider for Wehrmacht, betyr derfor idag en forringelse av de tyske krigspotensial.

- o -

Slikt må ikke gjenta seg!

Våre hjemmestykker har fått ordre om å hindre tyskerne i å overføre tropper fra Norge til hovedkrigsskueplassen på kontinentet. De setter liv inn for å utføre denne ordre, i bevissheten om at de derved påskynde Tysklands nederlag og vårt lands befrielse. Vi andre har ingen anledning til å bidra aktivt på denne måte i frigjøringskampen. Men dette betyr at vi ikke kan yte vårt bidrag på annen måte. Det er en nødvendig forutsetning for at hjemmestykkerne skal kunne løse sine militære oppgaver: de har hele folkets materielle og moralske støtte i kampen. Den som ikke er klar over dette og ikke er villig til å ta konsekvensen av det, oppfyller ikke de krav som må stilles til oss alle i denne tiden. Men svikter sin plikt som god nordmann.

De fleste av oss kjenner sitt ansvar og vet hva de har å gjøre. Men det fins også dem som ikke gjør det. Det er denne episoden fra Bårum et bevis på:

Lørdag den 17/3 sammenkalte NS en del kjente menn i Bårum til et møte i Rådhuset i Sansivika. Så og si alle de innkalte møtte frem - ialt 18 stykker. Forsamlingen var under møtet bevoktet av væpnet politi. Fylkesfører Holm holdt en tale hvor han raste mot den siste tids sabotasjehandling. Derpå ble de fremmøtte kalt inn til Holm enkeltvis - stadig under net vakt og forelagt en erklæring av følgende innhold:

"Uten hensyn til min politiske oppfatning tar jeg herved på det beste avstand fra den sabotasje som nå er i ferd med å ødelegge vårt sivil liv og landets kommunikasjonsmidler. Metoder som sabotasje og snikmord kan få katastrofale følger for den norske sivilbefolkning. De er ikke egnet til å skape kacs og dermed fremme kommunistiske formål, noe som jeg som ansvarbevisst nordmann ikke kan være med på."

Denne ble de turot til å underskrive. Alle skrev under.

Men kan ikke godta noen undskyldning for denne handling. Ikke at de turot, ikke at underskriften er verdiløs fordi den er skrevet med påhølet penn. Ikke noe av dette kan endre det faktum at disse menn har lært sin navn til den kampen som fienden har satt i gang for å bringe våre hjemmefrontsoldater i vanske hos folket.

Det har vært sagt mange ganger at vi nå er inne i krigens siste og hardeste fase. Det står og faller med oss selv om vi skal møte å komme gjennom den med liv, eiendom og ære i behold. Det vil kreve alt vårt og all vår offervilje, og fremfor alt et ubrytelig samhold. Hensynet til egen personlige sikkerhet må ikke hindre oss i å oppfylle disse kravene. Derfor må episoden i Bårum bli den eneste i sitt slag. Den må ikke gjenta seg. Våre hjemmestykker må kunne kreve at de ikke blir falt i ryggen sine egne.

- o -

Frontkjemperne varierer metodene. Et ungt ektepar her i byen fikk forle en en oppringning fra en fyr som utgjav seg for å være en venn av statspolitiet. Han sa han hadde kjennskap til at politiet akttet å evlomme ekteparet besøk den kommende natt og anbefalte dem å holde seg vekk. Ekteparet for huset. Da de kom tilbake neste dag var huset plyndret for mat og verdi:

heter en artikkel som den svenske journalisten Agne Hamrin (inntil nylig D.N.s korrespondent i Rom) har skrevet i Dagens Nyheter. Vi tillater oss å gjengi artikkelen - i noe forkortet form.

Det nye Italia beflitter seg ivrig på å gjenopprette normale diplomatiske forbindelser med sine tidligere fiender. Her har Rom-regjeringen opplevet både oppmuntrende frøgang og motgang som har framkalt bitter skuffelse. Det virker som om mange italienere har glemt at deres land dog for snart 5 år siden erklærte Frankrike og England - og senere også USA krig og i vel 3 år etter øvne av alle krefter støttet Hitler-Tyskland i dets kamp for verdenshegemoniet, og at de derfor ikke uten videre kan regne med at seierherrene skal behandle dem like velvillig som andre land som er befridd fra naziakket.

Et karakteristisk uttrykk for denne innstilling er en unektelig ganske besynderlig uttalelse av filosofen Benedetto Croce, som ved en anledning i høst gjorde seg til talsmann for det krav, som de fleste italienske partier og aviser forfekter, nemlig at Italia bør anerkjennes av de allierte som likeberettiget medlem av de forente nasjoners familie. Croce motiverer sitt krav med at det italienske folket var blitt tvunget inn i krigen.

Denne åpenbart urimelige fordring har de allierte hittil ikke vist noen særlig lyst til å oppfylle. Italia får inntil videre nøye seg med å spille rollen som "medkrigsførende". Noe større bidrag til den felles krigsføring kan man imidlertid ikke vente av et land i Italias nåværende tilstand; men for i det minste å vise sin gode vilje kalte regjeringen midt i januar 11 årsklasser under fanene. Disse tropper vil dog i alt vesentlig bli brukt i etappetjenesten og bare i meget begrenset utstrekning satt inn i kampene. Fra forskjellige kanter av landet meldes det dog at studentene er blitt grenet av en flammeende kamplyst og melder seg som frivillige i store skarer.

Sovjetrusland var den første stat som anerkjente den nye Romregjeringen. Det er paradoksal at det ellers er med Frankrike det nye Italia har klart å etablere det hittil beste forhold - akkurat med det landet som Mussolini 10. juni 1940 satte en dolk i ryggen på. I et kommuniké fra Bonomis pressesjef, Rossoni, forklares det at forhandlinger med Frankrike er igang som gjenopptagelse av de diplomatiske forbindelser. Det antydes at i territoriell henseende utgjør førkrigsgrænsene et av forutsetningene for den fransk-italienske overenskomst. Selvfølgelig må Italia nå også formøllt oppgi sine av Mussolini oppstilte territoriale krav på Frankrike (Tunis, Korsika, Nizza). Til gjensatt må det i stedet avstå et lite grenseområde, Aostadalen, til Frankrike. Det gjenstår å regulere også et annet problem: den italienske befolknings stilling i Tunis. Italianerne, som er i majoritet der, har hittil nydt godt av viktige privilegier. Disse kommer de nå antagelig til å miste.

Men både i Rom og Paris synes man ellers å være innstilt på å få i stand en rimelig overenskomst i det tunisiske spørsmål, og det er i det hele frampendende i hvilken grad de Gaulles Frankrike er villig til å slå en strek over det engelske kapitell, som begynte 10. juni 1940. Mens London opprettholder prinsippet om Italia som en beseiret motstander, så søker Paris å bane veien for et godt naboforhold med Italia. I franske motstandskretser synes man nemlig ut å ville gi uttrykk for en viss solidaritet med de nye krefter som er virksomme i Rom.

Visselig erklærte Churchill i underhuset 28. sept. ifjor: "Jeg kan ikke føle noe fiendskap overfor Italias dårlig styrt og ulykkelige folk". Men en senere uttalelse av den britiske premierministeren fakte italienerne som én kald dusj. I sin rapport om Englands utenrikspolitikk i underhuset 18. jan. år erklærte Churchill at "vi hverken i Europa eller andre steder har båndet oss til noen politiske kombinasjoner, hvor vi trenger Italia som partner". Rømpresen polemiserer skarpt mot talen. Typisk for stemningen der nede er hvad sosialistavisen Avanti skrev: "Churchills ord avslør en stor mangel på forståelse for Italias rolle og en uberettiget mistro til dets fremtidige skjebne. Med sine 45 mill. innbyggere er Italia en

del av Europa og kommer på en eller annen måte til å utøve innflytelse på dets politikk - enten Italia derved nyder Englands og de andre alliertes støtte eller ikke". (For å supplere bildet bør det kanskje nevnes at den italienske regjering nylig fikk full kontroll over sine egne utenriksnavigander. Den allierte kontrollkommissjon gav samtidig avkall på kravet om at alle offentlige kunngjøringer skulle forelegges den til godkjenning. - Kronikkens anm.)

Som om ikke Italia hadde nok med alle sine andre plager kommer dertil en mangel på nasjonal enighet, som etter manges mening ikke lover godt. Separatistiske strømninger gjør seg gjellende her og der, men mest på Sicilia og Sardinia. Det er en gammel foreteelse i Italia. Man bør huske på at den italienske enhetsstaten ikke er mer enn 3/4 århundre gammel. Når derfor i forskjellige deler av landet ropet høres: "Bort fra Rom", så er dette ikke noe nytt i landets historie. - Centraliseringen oppfattes av mange som en ulykke for landet; derfor krever de nå decentralisering, og derfor den centralistiske tendensen kommer til uttrykk bl.a. i prefektembetet, gir de autonomistiske bestrevelser seg uttrykk i slike krav som: "Bort med prefekten

Men "myten om Rom", med røtter helt tilbake til antikken, vil nok like vel vise seg sterk nok til å overvinne øyeblikkets ulyksfølger mot den evige stad, og tross alt ser det ut til at det er godt håp om at enhetsstaten skal kunne reddes. - Sardinia og ennå mer Sicilia utgjør imidlertid i denne forbindelse et spesialproblem. Der har de separatistiske strømningene alltid vært sterkest og sann er det også nå. Ved flere anledninger er det kommet til alvorlige uroligheter på Sicilia, og selvom de nærmest skyldes sult og nød, så har likevel separatismen gått som en sterk strøm under overflaten. "Hvis ikke lønsmiddelsituasjonen forbedres og arbeidsløsheten bekjempes", ytret den nyutnevnte kommissar for Sicilia nylig, "må man regne med en farlig stemning og voldsomt separatistiske bevegelser".

Situasjonen utviklet seg så faretruende at regjeringen i Rom så seg nødsaget til å love forandringer. Begge øyene fikk løfte om utstrakt selvstyre, mens de mest ytterliggende separatistiske strømningene ble brannmerket som statsfiendtlige. Innsiktsfulle iakttagere rapporterer nå fra Rom at det er grunn til å håpe at flertallet av separatistene på øyene kommer til å nøye seg med regjeringskompromisset.

- 0 -

I den redegjørelse president Roosevelt avgav i kongressen etter Jaltakonferansen heter det bl.a.: "Vi samledes på Krim besluttet på å løse de befrie områders problem. Jeg er glad for å kunne bekrefte for kongressen at vi nådde fram til en løsning - en enstemmig løsning. Ansvaret for de politiske forhold tusenvis av km. på andre sider av havene kan vår store nasjon ikke unddra seg. Det ville være til vår egen tragiske bakdel om vi unddro oss dette ansvar. De endelige beslutninger i spørsmål om disse områder skal treffes i fellesskap og blir derfor ofte et resultat av kompromisser. USA kommer ikke alltid til 100% å få sin vilje igjennom, ikke heller Russland eller Storbritannia

Vi kommer ikke alltid til å nå fram til idealløsninger på kompliserte internasjonale problemer, selvom vi er besluttet på stadig å streve mot idealene. Men jeg er sikker på at det - ved de i Jalta inngåtte overenskomster kommer til å oppstå et mer stabilt politisk Europa enn noengang før."

Nok et tegn på at maktbalansens tid er avløst av maktkonsentrasjonens, og at stormaktene vil utøve denne makten på en måte som tar rimelig hensyn til småstatenes interesser.

- 0 -

Tito - regjeringssjef. I den provisoriske jugoslaviske regjeringen er Tito blitt premier- og forsvarsminister, mens Subasic (den tidligere sjef for eksilregjering) er blitt utenriksminister. Vicestatsminister er dr. Milan Grol, leder for det demokratiske partiet (også medlem av den tidligere eksilregjering i London). Avtalen mellom Tito og Subasic er nå helt oppfylt. Det eneste spørsmål er nå hvor representativ den nye regjering er. Såvidt vites har den et overveiende kroatisk anstrøk. Hvorledes vil serberne stille seg?

- 0 -

Flyangrepet mot Horten.

Utsnitt av et brev:

"Horten den 27. feb. 1945.

..... La Være sagt med en gang at det var en veldig flott prestasjon. Verftet ble tatt så grundig som det går an - og ikke det grann annet. Det er naturligvis det værste vi har opplevet, men likevel, når jeg nå tenker til bakte, var det rart det ikke var værre.

Det hele gikk så fort; før vi fikk sukk for oss, var "slaget" i full gang. Jeg satt og arbeidet og brø meg ikke noe større om alarmen som nettop hadde gått, men kikket da etter noen minutter ut, for sikkerhets skyld. Og da var "juletråne" alt hengt opp, så skjønnte jeg jo det var alvor. ("Juletråne" vil si store, intenst lysende rødlilla lysbomber som lederflyene slipper ut over målet hvor alle de andre flyene skal bombe, og disse rødlilla bombene henger på himlen 10-15-20 minutter, mens det med korte pauser drypper sterkt lysende grønne kuler ut av dem). Et mere imponerende syn kan ingen se, og det er rart å ha opplevet det. Et fly ringet inn byen med lysbomber - høyt, høyt oppe fra. De dalte sakte ned. Noen sier det ikke var under 500 - jeg gjorde intet forsøk på å telle. Jeg var ikke kommet meg på benene før det var svermer av fly over oss og en skyting som knapt kan beskrives. Under flyangrep slukker jeg alle lys og ruller opp alle gardiner; det er for spennende å følge med. Når det er som verst, går jeg i kjelleren en stund og henger i vinduet. Av og til når det ser ut som om de skyter rett i fjeset mitt og lufttrykket nesten blåser meg ned, dukker jeg, og da bombedrønnene begynte for alvor fant jeg det best å sitte i kjellergangen. Derfra er det også fort å stikke nesen opp og gjennom den åpne dør til stuen, få utsyn over det hele.

Snart så jeg at Verftet var i flammer - med et blaff og voldsomt. Fosforbomber og andre bomber hvinte ned. Snart merket jeg at luftvernet stilte net, og så opphørte helt, de var bragt til taushet, og flyene hadde fritt spillerom. Da flyene snubbet fortet, var det som luftvernet skjøt på huset. Det hvinte og pep for drønnene kom. Granatene fløy ut som serpentinerbånd i alle kulører. Et fyrverkeri, og et farvespill som overflommet himmelen, fra alle kanter - et syn uten like. Flyene tok seg en runde og da de om trent var over Fortet igjen, ble bombene sendt ned mot Verftet så det hvislet. Først merket vi nedslaget i jorden, det gikk en skjelving fra grunnen av, og det var å springe ned i kjellerhalsen, så kom lufttrykket og alt ristet i sine sammenføyninger. Det forunderlige var at det gikk ingen vinduer. I det hele gikk det ikke på langt nær så mange vinduer som en skulle ha trodd. - Her snakkes om at ca. 200 fly var med og at 250 bomber ble kastet på ca. 500 kg hver.

Vi kommer oss likesom ikke over det flotte presisjonsarbeide som ble utført. Muren rundt Verftet ble kaltet med rødt lys. Kirken fikk en sirkel for seg, sies det. Lysbombene dalte etterhvert sakte og forsiktig ned. Brandene flammte opp helt ubeskrivelig. Fascinerende; men tilslutt ble jeg helt kvalm. Jeg visste jo ikke at ingen norske var rammet, ingen såret såvidt jeg vet. Jeg visste ikke at bebyggelsen utenfor muren var spart. Jeg så kirketårnet stadig glede frem - uberiørt, da røyken flyttet seg litt til side. Det så herfra ut som om flammene slikket opp om det, men det stod jo stadig. Oljebåter brente så det hvinte og svart røk veltet opp. Oljen flöt på vannet og fortsatte å brenne. Fort vekk var det eksplosjoner, vet ikke om det var tidsinnstilte bomber eller ammunisjon. Stadig småknald av patroner. Værist var det å høre ropene fra menneskene - de kommed en gang: "Hilfe, Hilfe".

Vi hørte om 2 båter med ammunisjon som ikke kunne komme ut fra kaien - det føltes som en fare, det kunne jo være sant. Etter flere timer gled en båt sakte ut på åpent vann. Kull-lagrene har brent lystig i flere døgn, olje med. - En familie som bodde der inne, hadde minst trodd at alt de eiet var gått opp i flammer. En lysmånsjett var knust - det var alt!!! De bor ganske nær kirken. Taket var gjennomhullet av stener n.m. som hadde fart utover, og satt over alt. Men selv grisene på Verftkjøkkenet kom til seg selv igjen. Det hele var forunderlig. Var de uheldige i Oslo nyttårs-kveld, kunne det ikke vært flottere levert her.

Skandinavien største flyteplan er gått med. Norges flotteste verkste

Må var det bestemt at alt skulle pakkes og flyttes syuover - på samme måte som for flyfabrikken. De skulle visst begynne med det nå mandag sier ryktet. Så de er godt underrettet.

Her var helt stille, alt gikk rett til værs, lutt utover, slik at byen ikke har fått et sotfnugg over seg en gang. Vi våknet til en solfylt dag. Men Verftstuten gikk ikke, og folk gikk ikke på Verftet, men på gatene. Det var svart med folk, samtalene, alvorlige...."

- 0 -

Av Olav Rytters rapport fra Finnmark.

"Vi kom folket i Finnmark inn på livet i deres sorger og gleder i denne tiden. Det er mot bakgrunnen av svarte branntokter, ødelagte og opprevne byer, grender, gårder og hjem at man kan vurdere etter fortjeneste den bedrift Finnmarks befolkning har utført simpelthen bare med å berge snau, nakne livet fra tyskerne, kulden og sulten. Jeg så mere nød og elendighet i disse få ukene enn i hele resten av mitt liv. Men jeg har heller aldri opplevd så meget av menneskelig storhet, oppofrelse og hjelpsomhet som i denne tiden. Skygger vil det alltid være. Ulykke framkaller ikke alltid de beste sider hos mennesket. Men skyggene blir langt overstrålet av hellhetsinntrykket.

- 0 -

Ingen god nordmann skriver i nazipressen.

Nazipressen gjør for tiden de mest fortvilede anstrengelser for å skape kontakt med gode nordmenn. Det går bl.a. ut på igangsettelse av diskusjoner i avisene om mer eller mindre tåpelige emner. "Innlegg" fabrikkeres i redaksjonene, og partifeller utenfor avisene får også i oppdrag å ta del i diskusjonen. - Valget av emnene, som ofte er helt nøytrale, viser tydelig at hensikten er å lokke ubetænksomme, men ellers gode nordmenn med i diskusjonen. Selvsagt må ingen som ikke er tvungen og nødt (faste journalister) idag skrive i naziredigerte aviser. Man yter ikke bidrag til fiendens organer. Man setter ikke i gang og man deltar ikke i diskusjoner.

- 0 -

Skogen skal snauhogges.

Tyskerne kan ikke skaffe kull til jernbanetransportene i Norge og må fyre med ved. For å skaffe den skal skogen nå snauhogges i brede belter langs jernbanen og veier og vassdrag som krysser den. Riksfullmektigen for arbeidsinnsatsen Chr. Astrup har søkt å gi det utseende av at bare folket lojalt medvirker til hogsten vil det bli tatt fortslige hensyn. Vi har erfaring for at slike forsikringer ikke er verd det papiret de er skrevet på. Hjemmefrontens Ledelse har derfor sendt ut parole om at ingen må påta seg eller hjelpe til med den hogst som er planlagt av nazimyndighetene.

Enkelte bedriftsledere her i byen har nå fått ordre om å innlevere lister over alle mannlige arbeidere og funksjonærer under 30 år. Det er sagt at de skal registreres til vedhugst. Arbeidsgiverne må være på vakt her og selvsagt må ingen levere inn slike registreringsskjemaer.

- 0 -

Danskene er våre allierte.

For kort tid siden sendte den allierte overkommando ut en særkommunikasjon som på et meget anerkjennende vis omtalte de danske patrioters innsats for den allierte krigføring. Kommuniket slo fast at de danske sabotørers ødeleggelse av jernbaneskinner, stillverk, vanntårn, vogner, lokomotiver osv. på en meget gunstig måte hadde innvirket på den militære situasjon både på vest- og østfronten. Det er kampen om kommunikasjonene som foreløpig utgjør den direkte krigsinnsats i Norden, og danskene har gjort en stor innsats her. Slaget begynte da utskippingen av de tyske tropper fra Finland tok til. Tyskerne manglet tonnasje og det ble stadig knappere med drivstoff, med kull og dieseloilje. Brittenes operasjoner mot skipsfarten ble også mer og mer generende. Vanskene ble forsøkt redusert ved å gjøre sjøveien kortest mulig. Transportbåtene ble dirigert til Fredrikshavn og Århus, hvor de danske jernbaner skulle stå klare. Men takket være danske sabotører er

er de tyske divisjoner i stor utstrekning blitt stående fast i Jylland til tross for at det er en oljekrigning mangel på tyske soldater ved frontene. Det meldes at mens det bare var 50 sabotasjehendlinger mot jernbanene i de 6 første månedene, nået tallet til 772 i de neste 3 og til 247 i de 2 første månedene i 1945. Disse operasjoner fra de danske hjemmestyrkers side utføres på side av side med de britiske og norske fly- og sjøstridskrafters aksjoner mot trafikken til sjøss i Skagerrak og oppover langs Norges vestkyst. De henger også nøye sammen med de operasjoner som de norske hjemmestyrker for tiden utfører mot de tyskkontrollerte norske jernbaner. De danske og norske hjemmestyrker kjemper på samme militære front idag. Det er bare Skagerrak og Kattegat som skiller.

Det tyske terrorvalde i Danmark innetårer når ett knær til alt, ontrent samme grad av råskap og bringer det danske folk ontrent like meget lidelse som Terbovens regime her. Men tyskernes fremgangsriker har vært mer vekslende i Danmark enn hos oss. Heirettelger i vanlig forståelse har jo danskene hatt meget mindre av; men til gjengjeld har de hatt så mange flere spredte mord. For så vidt har tyskerne metoden med organiserte jordbølger gå raskt likeden gjennos krigenes forskjellige faser, men det synes som de i stor utstrekning innretter sine planer og metoder hurtig og nøyaktig etter de danske hjemmestyrkers operasjoner. Likvidering av en angiver f. eks., måtes med sprøtte mord, dels på folk som kan tenkes å ha utvirket likvideringen i selvforsvar, dels på helt uskyldige. Det var opprinnelig det danske quislingkorpset, Schalburgkorpset og Sommerkorpset, som for en stor del påtok seg utførelsen av de mord som tyskerne ønsket, samtidig som de virket som frivillige angivere. De syntes å operere med tyske generalfullmakter i lønnen, og lot tilsynelatende sine spesielle oppgaver spille en fremtredende rolle under valg av ofre. Kanskje syntes ikke tyskerne at disse 2 korps viste nok disiplin i sitt virke, i hvert fall ble de begge to for kort tid tilbake oppløst. Tyskernes faste håndlangere blandt danske quislingene er nå Hjalmar, som nått og slått er et "hjelpe"-polit. Dessuten har tyskerne svært god støtte i en uhyggelig angiverorganisasjon: "Svend Staal". Denne har forgreningene over hele Danmark, og de danske hjemmestyrker har sine egne røtter mot den ikke bare i selvforsvar, men også som et forsvar for hele det danske folk. Organisasjonens leder, fhv. politikonstabel Nielsen, har røttet bote med livet for alle de mord hun har på samvittigheten.

Tyskerne forsøker med sine metoder å gjøre det uklart for danskene hvem som tilhører hjemmefronten og hvem ikke. Hadde ikke den danske hjemmefront vært så velorganisert og de enkelte aksjoner så bra planlagt, kunne denne taktikken blitt skolebussvanger og i sin tid kunne det lyktes å gjøre sabotasjen upopulær ved å forta mot-sabotasje, som ikke skulde vært til å kjenne fra de virkelige sabotasjehendlinger. Tysk for tyskeres bestrebelser i så henseende er også de fløyelst de har sluppet ned for å få hjemmestyrkene til å gå for tidlig til åpne aksjoner og således røpe seg, og medlelser av at et tysk fly i februar fløy i lav høyde over Østertro i København og kastet ned eksplosive syllepinner. Tidligere har man funnet slike pinner rundt om i Danmark og tyskerne har hevdet at det har vært utslag av "engelsk krigføring".

Det synes som en situasjonen på fronten i Danmark er blitt tilspissert i den senere tid. En regner med at tyskerne har planlagt et stort fremstøt mot hjemmefronten, og at den nye flyverettshænder for de tyske tropper i Danmark, general Lindemann, står for den nye terrorbølge. Generalen hadde ikke det minste kjensskap til danske forhold da han overtok rektet, men var fullstendig utvirket av det som hadde vært der 21. avg. 1943, og sine få kunnskaper luddet han fra de tyske rapporter til Berlin. Da han fikk de første meldinger om sabotasje, sa han: "Dette er jo det rene snakk". Sabotøren slytter man, ikke sant? Noen dager etter den "schalburgtegelige" som fulgte etter generalens raktevertagelse, ble general Lindemanns tog avsperrt av partierer som hadde lagt sprengladninger i skinnegangene. Generalen selv kan fra det med livet, men en del av hans stabsoffiserer ble drept. Senere skal tyskerne, etter hvad det meldes, ha hevdet seg ved å sprengte teatrene i Ålborg og Silkeborg i Jylland, byens Grev og Århus skal være blitt hjemsøkt av tyske sprengkommandoer i samme anledning.

Denne skal tyskerne som nevnt ha avbrutt i lufta for over 7 mill. kr. Som svar på den tyske terror har den danske hjemmefront gått til mer samlet aksjon mot de quislinggrupper som tyskerne bruker til sine sprengningsaksjoner og mot de partierer. Hvilig ble 3 personer til i Svend Staal-organisasjonens - som alle hadde ledende stillinger innen terrorgruppen på likvidert. På dansk hold mener man at det er oppveksten til omfattende aksjoner mot angiverne.

Det ser ut til at Lindemanns oppgave i Danmark er å vinne krigen mot hjemmestyrkene for enhver pris. Hans politikk stikker seg ut fra den politikk som hitil er blitt drevet av tyskerne i Danmark, nemlig en stadig, overraskende skiftende mellom råskap og "mildehet". Lindemann synes ikke å skulde overraske uten i raskhet, og hans regime har allerede kostet mange danskers liv. En av denne blodgjerrighets siste finesser fant sted 24. feb. idag, da tyskerne foretok et attentat mot Jyllandsekspressen på veien mellom København og Ålborg. Man mener at 10 dansker ble drept og 36 sivet. Foretøningen syntes å være den tidligere omtalte jernbanesprengning som Lindemann selv overlevet, men kostet flere fremstående tyske offiserer livet. Det var en blind hevn, og samtidig et mislykket forsøk på å gjøre sabotasjen upopulær.

General Lindemann har nå faktisk påbegynt en befestning av København, direkte rettet mot de danske hjemmestyrker. Trikken og hele trafikken ledes i nye baner, store områder i sentrum avspørres osv. Enkelte slike befestninger tror nå klart fram: Skallhuset og hele kvarteret rundt Dagmarhus - Gestapoes hoihorn, Studentersamfundet, Vekstergården og Paladsteatret. Avspørningen kan snart komme til å omfatte Hovedbanegården i København også. Det er innlysende at motstanden skal opprettholdes langst mulig i disse stillinger og tilsvarende stillinger utover landet. Man regner i Danmark med at tyskerne muligens vil bite seg fast og slåss til siste mann bak sin forsøksninger.

Danmarks Frihetsråd synes å ha tatt seg helt i sin hånd. Rådets paroler er klare og blir fulgt. Etter krigen synes det klart at en dansk regjering vil bli rekonstruert delvis gjennom representasjon fra Frihetsrådet og delvis fra tidligere valgte politikere. Det synes å hørse forståelse og enighet blandt danskene om dette. En av de første ting som den rekonstruerte fri danske regjering vil gjøre er å fastslå at Danmark i lengre tid har befunnet seg i krigstilstand med Tyskland og at Danmark naturlig hører med blandt de allierte nasjoner. Dermed vil Danmark delta på like fot med de andre allierte krigførende nasjoner i organiseringen av det mellomfolkelige arbeidet og forsikringen av freden. Danmark vil muligens - ifølge Christnas Kjøller - komme til å erklære åpen krig, og på ikke på annet vis så i hvert fall gjennom sin handelsbåte være med på å yte en innsats i dette folketog. Til tross for at Danmark ikke har vært istand til å la seg representere offisielt under de alliertes forhandlinger om krigføring og etterkrigsproblemer, så har dog landets interesser blitt godt verne tatt gjennom det danske råd i London, hvis ledende personlighet som bekjent er Christnas Kjøller. Selvom dette rådet i starten hadde mange vander å overvinne i forhold til sine landsmenn i Danmark og de danske spesielle politikere, så hersker det idag den aller beste fortrolighet og enighet mellom dette rådet og frihetsrådet hjemme i Danmark. Leningsrådet har til og med en representant for det danske frihetsråd blandt sine medlemmer. Det synes i det hele tatt som en enigheten er stor blandt danskene. De har samlet seg om kampen mot nazismen og om Danmarks fremtid som en av de allierte demokratier.

Kjerneriktat

I dansk politikk dukket nå, uttalte Christnas Kjøller i et intervju i Sverige forleden, en nødvendigheten av et frihetsbevogelsens leder og politikere fra de gamle partiene oppnår samarbeid. Man har kommet langt på den veien ved de forhandlinger som er ført i Sverige. Det blir hvert partis egen skjønnelse ut sine svarte far.

Russisk hjelp til Warszawa

Folketallet i Warszawa har besluttet at Sovjetunionen skal hjelpe til med gjenreisingen av Warszawa. De nødvendige varer for byens gjenoppbygning skal sendes og 50 av bygningene ved reisingen av byen dekkes.